

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Sapor

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Sapor.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Græc. ζῆλος, dicitur. Est autem sapor passio humiditatis...

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

quoddam tangibilem. Aristotel. de animal. Sapor est, ut quoddam condimentum. Ibid. tex. 29.

Saporum differentia sunt septem, Dulcis, Acer, Ponticus, Austerus, Salis, Acutus, Amarus. Alciat. c. 19.

Saporis dulcis natura omnium reliquorum saporum naturae contraria est: nam dulcis humorem linguae inhibere perfundit & delimit, acer turbat, & dispergit, acutus inflammatur, & ad supra eleuat, amarus vehementer abstergit, liquefacit, salis lenius purgat & permollit, ponticus obstruit meatus linguae & contrahit asperius, austerus idem facit, sed lenius: idem, ibid.

Sapor acer, & austerus linguam arefacit & contrahit, ille magis, iste minus: amarus & salis abstergit, ille magis, iste minus: acutus calefacit & diuidit & accendit: acida lubrica subtilitate penetrans commiscet humores, crassioresque subtilioribus circumfundens facit ampullas, dulcis calidus & humidus tanquam naturae consentaneus linguae blanditur. Ficini in Plat. Tim. c. 60.

Saporum suauium pars subtilis recreat vitalem cordis spiritum, crassior per digestionem in ventre, & icore ipsam recreat spiritum vitalem. idem, ibid.

Saporem acidulum qui maximi frigoris pene gustu stuporem inducentis perpetuo comes est, cum salso coniungere, & carnis generatione pro fermento ponere absurdum est in philosophia. Tac. Carpen. in Alciat. defensione.

Sapores Plato non voluit explicare per figuras. ut Pythagorici, & Democritus, sed ex sensuum affectionibus. idem in Alciat. c. 25.

Omnino sapor eius est partis animi affectio, quae alendi vim habet. Lib. de sensu. c. 1.

Evidentius est nobis saporum genus, quam odorum. Libro de sensu. c. 4.

Sapores omnes crassiori quadam natura constant. ibid.

Est sapor ea affectio, quae a frigore in humore gignitur: quadam commutatione efficiens, ut gustatus qui esse poterat, reipsa sit. ibid.

Frigus & congelatio, tum saporum labefactant, tum odores praefertim, cum calorem qui est causa efficiens & author, frigus geluque deleat. Lib. de sensu. c. 5.

Nihil saporis sensum facit sine humore, omniaque eius generis vel humida sunt reipsa, vel esse possunt: Lib. 2. de Animo. c. 10. Tex. 102.

Saporum genera colores ita imitantur ut simplices contrarii sunt dulcis & amarus, quos sequantur illum quidem pinguis & crassus, hunc salis: quibus interiecti sunt acer, austerus, acerbus & acidus. Haec enim fere sunt saporum varietates. ibid. Tex. 105.

Coniunctus est cum gustatu sapor. Lib. 7. de natur. capite secundo, Tex. 12.

Vide, Sensus.

Satanas.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Satanas aduersarius, Hebr. Satan, in nouo Testamento satanas & Satan, a verbo Hebreo Satan aduersarius est, aduersarius fuit, odiose alicui se opposuit, inimicus fuit. Tam de homine, quam de diabolo dicitur. Sirach, aduersario, aduersaria oratio, rixa, inimicitia, odium, Gen. 25. 21. Esai. 4. 6. Vide de Satana nomine quibusdam attributo, 1. Sam. 1. 9. 20. Esai. 13. item Num. 22. 23. 1. Sam. 29. 4. 2. Sam. 19. 23. 1. Reg. 5. 4. Esai. 11. 14. 23. 25.

LOCUS BIBLICI.

Satanae nomen etiam hominibus accommodatur, qui Dei voluntati aduersantur, vel obstinata malitia, ut Iudas, Ioh. 9. vers. 7. vel in cogitatione quadam aut arrogantia, ut Petrus, Matth. 16. vers. 23. Satanae tradit, 1. Corin. 5. vers. 5. 1. Timoth. 1. vers. 20. nihil aliud est, quam fieri sicut ethnicum & publicanum, Matth. 8. vers. 17. id est, nisi Christianae ciuitatis vique ad respicientiam amittere, sine excommunicari, Satanae denique mancipari, qui extra ecclesiam regnat. Satanas, Deus huius seculi dicitur, 1. Cor. 4. vers. 4. quia seculi illi veluti Deo maeciparunt homines huius seculi. A Deo impetrata facultate, percussit Iobum, Iob. 1. 2. 12. est spiritus mendax in ore omnium prophetarum Ahab, 1. Reg. 22. vers. 22. Apostolos appetuerat, Luc. 21. vers. 31. in Iudam proditorem ingreditur. 22. v. 3. ut fulgor & caelo cadit, Luc. 10. vers. 18. in Angelum lucis transformatur, 2. Cor. 11. vers. 14. Colaphis caedit Paulum, 12. vers. 7. impedit Paulum, 1. Thess. 2. v. 18.

SIMILITUDINES.

Laurentii Iustiniani Patriarch. Quomodo inire satanarum gentibus